

Projekat razvoja tržišne poljoprivrede II (FARMA II)

Program pomoći američkog i švedskog naroda

POZIV ZA IZRAŽAVANJE INTERESA

ZA POLJOPRIVREDNE SUBJEKTE IZ OBLASTI POLJOPRIVREDE, PREHRAMBENE INDUSTRIJE I OSTALIH DJELATNOSTI VEZANIH ZA AGROBIZNIS I RURALNI RAZVOJ ZA UČEŠĆE U PROGRAMIMA BIZNIS KLINIKE I POSLOVNO POVEZIVANJE NA REGIONALNOM NIVOУ - B2B SUSRETI

I. Uvod

USAID/Sweden Projekat razvoja tržišne poljoprivrede - FARMA II pokreće širok spektar aktivnosti koje imaju za cilj povećanje konkurentosti sektora agrobiznisa u Bosni i Hercegovini. Ova aktivnost, pod nazivom *AgMENTOR* centar podrške, omogućice pristup kvalitetnim i raznovrsnim poslovnim uslugama koje će uticati na rast i razvoj poljoprivrednih proizvođača, njihovih udruženja i zadruga ali i malih i srednjih preduzeća i drugih poslovnih subjekata iz ruralnih područja. Pored pružanja planiranih usluga, *AgMENTOR* centar predstavljaće „one stop-shop“ odnosno multifunkcionalnu lokaciju u kojoj će ruralni akteri imati podršku za unapređenje poslovanja i dostupnost svih informacija vezanih za razvoj poslovnih inicijativa. Implementator aktivnosti *AgMENTOR* centra podrške za sjeverozapadnu Bosnu i Hercegovinu je Centar za ekonomski i ruralni razvoj (CERD).

II. Opis aktivnosti: Biznis klinike i poslovno povezivanje na regionalnom nivou – B2B susreti

Centar za ekonomski i ruralni razvoj (CERD), poziva sva zainteresovana pravna lica, organizacije i preduzetnike iz opština sjeverozapadne Bosne i Hercegovine¹, a koja posluju ili obavljaju aktivnosti u oblasti poljoprivrede, prehrambene industrije i ostalih djelatnosti vezanih za agrobiznis ili ruralni razvoj, da iskažu svoj interes za učešće u sljedećim programima:

a) Biznis klinike

Cilj ove aktivnosti je unapređenje poslovanja 20 odabranih poljoprivrednih subjekata (pravna i fizička lica) iz najvažnijih oblasti poslovanja, koje će biti nominovane od strane samih korisnika aktivnosti. Prilikom prijave za učestvovanje u programu, poljoprivredni subjekti trebaju, pored osnovnih informacija dostaviti i odgovore na pitanja u vezi vlastitih potreba u domenu organizacionog razvoja, unapređenja poslovanja, nastupa na tržištu i slično.

Nakon toga, implementator aktivnosti će izvršiti grupisanje potreba svih aplikanata u nekoliko osnovnih grupa (npr. marketing, tehnologija proizvodnje, standardizacija, informacione tehnologije i dizajn, finansije i sl.), te na osnovu toga angažovati relevantne eksperte iz posmatranih oblasti, koji će zajedno sa korisnicima raditi na unapređenju njihovih poslovnih performansi. Ovaj segment aktivnosti

¹ Opštine koje su uključene u aktivnost i koje ulaze u područje rada *AgMENTOR* centra podrške za Sjeverozapadnu BiH su: Velika Kladuša, Cazin, Bužim, Bihać, Bosanska Krupa, Krupa na Uni, Ostra Luka, Bosanski Petrovac, Bosansko Grahovo, Drvar, Glamoč, Jajce, Dobretići, Sanski Most, Ključ, Petrovac, Ribnik, Istočni Drvar, Mrkonjić Grad, Kupres RS, Šipovo, Jezero, Novi Grad, Kostajnica, Kozarska Dubica, Laktaši, Gradiška, Srbac, Prijedor, Banja Luka, Kneževo, Kotor Varoš, Čelinac, Teslić, Prnjavor, Derventa, Doboj i Brod. **Grafički prikaz uključenih opština** dat je u **Prilogu 1 na kraju ovog dokumenta**.

Projekat razvoja tržišne poljoprivrede II (FARMA II)

Program pomoći američkog i švedskog naroda

će se bazirati na grupnom interaktivnom radu (npr. subjekti okupljeni oko problematike tržišta) i aktivnom dijeljenju informacija između učesnika i eksperata.

U finalnom dijelu aktivnosti, odabrat će se najmanje tri poljoprivredna subjekta kojima će se obezbijediti višednevno (maksimalno petodnevno), „jedan na jedan“ mentorstvo od strane angažovanih eksperata, pri čemu će se izvršiti skeniranje poslovanja odabranih subjekata i obezbjeđivanje preporuka za unapređenje konkretnih poslovnih aktivnosti. Rezultat ovog dijela aktivnosti treba da budu poslovni planovi i druge studije, čijom implementacijom se direktno doprinosi poboljšanju poslovnih rezultata odabranih subjekata.

b) Poslovno povezivanje na regionalnom nivou – B2B susreti

Cilj ove aktivnosti je poslovno povezivanje bosanskohercegovačkih poljoprivrednih subjekata sa lokalnim i/ili regionalnim i međunarodnim subjektima iz oblasti poljoprivrede i prehrambene industrije i drugih oblasti vezanih za ruralni razvoj. Krajnji rezultat ove aktivnosti trebao bi da bude uspostavljanje saradnje između odabranih poljoprivrednih subjekata i identifikovanih potencijalnih partnerskih organizacija u domenu uspostavljanja plasmana, transfera tehnologija, razmjene tehnoloških znanja i iskustava („know-how“), zajedničkih investicija i sl.

Nakon odabira poljoprivrednih subjekata (njih najmanje 10), implementator će organizovati treninge i radionice za odabrane subjekte u cilju njihove efikasne pripreme za što bolji nastup i predstavljanje pred potencijalnim partnerima. Obuke će se odnositi na istraživanje tržišta, pregovaračke i prezentacijske vještine i sl. Uporedo sa tim, pristupić će identifikovanju potencijalnih poslovnih partnera iz čitave Bosne i Hercegovine, kao i iz regionala i šire, na osnovu ranije definisanih potreba i profila utvrđenih kroz rad sa domaćim subjektima.

U finalnom dijelu aktivnosti, pristupić će organizovanju B2B platforme i B2B foruma. Platforma će imati za cilj direktno povezivanje domaćih subjekata sa identifikovanim potencijalnim partnerima, na način da će se organizovati sastanci i razgovori domaćih subjekata sa najmanje 3 potencijalna partnera. Kada je forum u pitanju, isti će se organizovati s ciljem otvorene diskusije svih učesnika posmatrane aktivnosti o efikasnim modelima saradnje i poslovanja na polju poljoprivrede, prehrambene industrije i drugih oblasti vezanih za ruralni razvoj.

Detalji predstavljenih aktivnosti su sljedeći:

- pod „poljoprivrednim subjektima“ se podrazumijevaju preduzeća, zadruge, komercijalni poljoprivredni proizvođači, udruženja poljoprivrednih proizvođača i drugi **registrovani** subjekti koji rade na polju poljoprivrede, prehrambene industrije i drugih oblasti koje su vezane za ruralni razvoj;
- jedan poljoprivredni subjekt se može prijaviti za oba predstavljena programa ili samo na jedan od programa, uz obaveznu naznaku u prijavnom obrascu;
- odabir poljoprivrednih subjekata će se vršiti prema prethodno utvrđenim opštim i posebnim kriterijumima, od kojih su najvažniji sljedeći: subjekt mora biti iz ciljnog područja (sjevero-zapadna BiH), subjekt bi trebao biti osnovan od strane poljoprivrednih proizvođača i da posluje u njihovom interesu, subjekti bi trebali biti iz kategorije malih ili mikro organizacija, subjekti ne bi trebalo da su postigli svoj puni razvoj, prednost će imati subjekti kod kojih se procijeni da imaju veće šanse za ostvarivanje poslovnog uspjeha, prednost će imati subjekti iz domena poljoprivrede i prehrambene industrije, dok će se u nedostatku prijava oblast djelovanja proširiti i na druge djelatnosti u domenu ruralnog razvoja (šumarstvo, turizam i dr.) i sl. Pored nabrojanih

Projekat razvoja tržišne poljoprivrede II (FARMA II)

Program pomoći američkog i švedskog naroda

kriterijuma, u procesu odabira subjekata analiziraće se i informacije dostavljene kroz prijavni obrazac;

- implementator aktivnosti zadržava pravo da prihvati sve pristigle prijave koje zadovoljavaju uspostavljene kriterijume ili da ne prihvati nijednu od prijava;
- prvi ciklus predstavljenih aktivnosti će se implementirati u periodu august-oktobar 2017. godine;
- ukupno će se organizovati 4 ciklusa biznis klinika i poslovnih povezivanja na regionalnom nivou dok kraja novembra 2018. godine.

III. Način prijave

Zainteresovani poljoprivredni subjekti trebaju da popune prijavni obrazac koji je prilog ovom pozivu i da ga pošalju na adresu bojan.c@cerd.ba. Prijavni obrazac se sastoji iz tri dijela, prvog koji se odnosi na opšte informacije i koji popunjavaju svi aplikanti, drugog koji se odnosi na biznis klinike i trećeg koji se odnosi na poslovna povezivanja i B2B susrete. Aplikanti trebaju, zavisno od svojih potreba popuniti opšti dio prijave, te prvi ili drugi dio, zavisno od toga za koju se aktivnost prijavljuju. Ukoliko se aplikanti prijavljuju za obe aktivnosti, trebaju popuniti sva tri dijela prijavnog obrasca.

Popunjeno prijavni obrazac je potrebno dostaviti najkasnije do **23.08.2017.** godine na naznačenu mail adresu. Nakon isteka roka za dostavljanje prijava, ukupno 20 zainteresovanih subjekata će biti odabrano za učešće u biznis klinici, dok će se za potrebe implementacije aktivnosti poslovnog povezivanja izabrati 10 poljoprivrednih subjekata.

IV. Dodatne informacije

Bojan Ćikić
Projektni koordinator
Centar za ekonomski i ruralni razvoj – CERD
Krneta bb
78250 Laktaši
www.cerd.ba
facebook.com/card.cerd
Mob: 065 478 103
Tel: 051 491 757
E-mail: bojan.c@cerd.ba

Projekat razvoja tržišne poljoprivrede II (FARMA II)

Program pomoći američkog i švedskog naroda

Prilog 1: Karta uključenih opština (označene tamnjom nijansom plave boje)

